

“Šveices Veselības inovāciju diena 2023” vērš uzmanību uz pacientiem vērstu pieeju, ieviešot veselības aprūpes sistēmā inovācijas

Maijs 03, 2023

Konferencē “Šveices Veselības inovāciju diena 2023. Veicinot ārstniecības iespējas pacientam”, kas notika 24. aprīlī Rīgā, Šveices veselības aprūpes sistēmas un farmācijas jomas speciālisti un Latvijas ārstu, pacientu un veselības aprūpes iestāžu pārstāvji diskutēja par to, kā veselības aprūpes sistēmā nodrošināt agrīnu piekļuvi jaunākajām tehnoloģijām, tādējādi uzlabojot pacientu ārstniecības rezultātus un efektīvizējot veselības aprūpes sistēmas izmaksas. *“Inovācijas ne tikai spēj glābt cilvēku dzīvības, bet arī palīdz ievērojami ietaupīt naudu. Tas ir aktuāli katrai valstij un katrai valdībai,”* sacīja Šveices vēstnieks Latvijā, Lietuvā un Igaunijā Martins Mišlē (*Martin Michelet*), atklājot konferenci. Konferenci rīkoja Šveices vēstniecība Latvijā, Igaunijā un Lietuvā sadarbībā ar Šveices farmācijas uzņēmumiem Novartis Baltics un Roche.

Uzsverot pieredzes apmaiņas vērtību par inovāciju iekļaušanu veselības aprūpes sistēmā starp Šveices un Latvijas privātā un publiskā sektora speciālistiem, konferences atklāšanā **veselības ministre Līga**

Meņģelsone uzsvēra¹: *“Nepieciešamība pēc saskaņotas rīcības un sadarbības veselības jautājumos vienmēr ir bijusi aktuāla, sevišķi šodien. Redzam, ka izaicinājumi, ar kuriem saskaras Latvijas veselības aprūpes nozare, saglabājas arī citās valstīs, un mūsu ciešā sadarbība ir galvenais elements to risināšanā. Tas īpaši attiecas uz konferencē izceltajām tēmām: pētniecība un inovācijas medicīnā, uz pacientu vērsta veselības aprūpe, reto slimību cēloņu novēršana, inovāciju veicināšana veselības aprūpes sistēmā. Šajā cēlajā misijā mēs strādājam kopā patiesā partnerībā un mūsu kopējais mērķis ir turpināt darbu pie veselības aprūpes sistēmas attīstības, kas dod iespēju pacientiem.”*

Publiskā un privātā partnerība, kas vienmēr ir arī starpinstitucionāla, veicina un nodrošina jaunus risinājumus un pieejas pacienta ceļa laikā un parāda pārmaiņu ietekmi. *“Veselības aprūpē nepieciešams fokusēties uz pāreju no ārstniecības uz prevenciju. Riska pacientu savlaicīga identificēšana un profilakses nodrošināšana var būtiski samazināt sirds un asinsvadu un onkoloģisko slimību kā primārās mirstības un invaliditātes cēloņu Latvijā slogu. Pagarinot un uzlabojot cilvēku dzīvi, mēs saglabājam iedzīvotājus aktīvus darba tirgū, nodrošinot nacionālās ekonomikas izaugsmi. Tāpēc profilakse un ārstēšana ir ekonomiski pamatota un izdevīga. Ir pienācis laiks nodrošināt, lai ikvienam pacientam būtu iespēja pilnībā izmantot savu veselības potenciālu un baudīt vienlīdzīgus ārstniecības rezultātus,”* sacīja **Novartis Baltics valdes priekšsēdētāja Baltijas valstīs un Ukrainā Ramune Laučuvienė (Ramunė Lauciuvienė)**.

Norādot, ka viens no būtiskajiem konferences mērķiem ir runāt par pacientu dzīvības vērtību, **Roche Latvija direktors Rauls Vēliņš** uzsvēra: *“Mums patiešām ir svarīgi apmainīties ar pieredzes stāstiem, lai pēcāk īstenotu reālu plānu, par pamatu ņemot konferences laikā iegūtos secinājumus. Manuprāt, šis ir lielisks piemērs, kas pierāda, ka mēs – Šveice un Latvija – strādājam kopā. Tā ir panākumu atslēga, jo mēs nebaidāmies viens no otra, tieši otrādi runājam un strādājam kopā – zinātne, pacienti, ārsti, veselības aprūpes speciālisti - mēs patiešām meklējam risinājumus, kā palīdzēt pacientiem.”*

Ar Šveices pieredzi, iekļaujot pētniecību un inovācijas sabiedrības veselības jomā, dalījās **Šveices Federālā**

ekonomikas, izglītības un pētniecības departamenta Valsts sekretāre izglītības, pētniecības un inovāciju jautājumos Martina Hirajama (Martina Hirayama). *“Runājot par inovācijām un pētniecību, būsim godīgi, neviena valsts pasaulē nespēj viena pati risināt mūsdienu lielos izaicinājumus. Mums ir kopīgas daudzas problēmas, kas saistītas ar digitalizāciju, klimata pārmaiņām, enerģētiku, enerģijas trūkumu, nodrošinātību ar pārtiku, vienlīdzīgām iespējām, ilgtspējību un migrāciju, tāpēc mums visiem ir jārūpējas par šiem jautājumiem. Covid-19 pandēmija ir arī likusi mums apzināties kopīga zinātnes progresā ārkārtējo nozīmi, tostarp, tieši inovāciju lomu veselības jomā,”* sacīja M. Hirajama. M. Hirajama sniedza plašāku ieskatu par Šveices pētniecības un inovācijas iezīmēm, divvirzienu profesionālās izglītības sistēmu, vienkāršo finansēšanas modeli, valsts kompetences centriem pētniecībā, sniegumu inovāciju un pētniecības jomā un starptautiskās sadarbības jomā u.c.

Par paradigmas maiņu medicīnā un reto slimību pamatcēloņu novēršanas iespējām stāstīja **Novartis Gēnu terapijas Eiropas ģenerāldirektors Džoši Venugopals (Joshi Venugopal).** *“Pastāv dzīves ilguma pieauguma tendence. Dzīvojot ilgāk, cilvēki vairāk saskaras ar veselības problēmām, arvien biežāk tā ir viena vai vairākas hroniskas slimības. Mūsu izvirzītie mērķi ir uzlabot vidējo dzīves kvalitāti un labā veselībā pavadītos dzīves gadus, vienlaikus pagarinot paredzamo dzīves ilgumu pasaulē. Jaunās tehnoloģiju platformas, piemēram, gēnu un šūnu terapija var palīdzēt sasniegt šo mērķi,”* savā prezentācijā minēja Dž. Venugopals. Retas, ģenētiskas slimības bieži ir galvenais gēnu terapijas mērķis, taču to agrīnās slimības pazīmes ir grūti atpazīt, tāpēc aizkavējas diagnoze un ārstēšana. Šī iemesla dēļ jaundzimušo skrīnings ir ļoti svarīgs, nodrošinot savlaicīgu piekļuvi ārstēšanai un efektīvai aprūpei. Agrīna ārstēšana var uzlabot klīniskos rezultātus. Risinot šīs problēmas un cieši sadarbojoties ar veselības aprūpes kompetentajām iestādēm, tieši gēnu un šūnu terapijas potenciāls var glābt dzīvības, nodrošinot veselīgāku un ilgāku dzīvi visiem, papildināja Dž. Venugopals.

Savukārt ar precīzijas medicīnu, kas sekmē personalizētu pieeju veselības aprūpē, nodrošinot pacientam integrētu diagnostiku, kā arī digitālos un medicīniskos risinājumus, plašāk iepazīstināja **Roche Pharma International vadītājs un Interpharma prezidents Jorgs Maikls Rups (Jörg-Michael Rupp).** *“Tas, kā mēs paplašinām personalizētu veselības aprūpes inovāciju ieviešanu, ir viens no steidzamākajiem un svarīgākajiem jautājumiem, ar ko saskarsies mūsu paaudzes veselības aprūpes lēmumu pieņēmēji,”* uzsvēra Jorgs Maikls Rups. *“Ja inovāciju jēga un vērtība ir radīt pārmaiņas pacientiem, cieša sadarbība ar saviem klientiem un sistēmiska pieeja veselības aprūpes sistēmai, ir kritiski svarīga. Tikai tad varēs atrisināt problēmas un izmantot inovāciju sniegtās iespējas”.*

Papildu J.M. Rups norādīja, ka runājot par personalizētas veselības aprūpes potenciāla apzināšanu pacientiem un veselības sistēmām, svarīga ir partnerība, kā arī sistēmisks skatījums uz to. Tāpat personalizētas veselības nākotne ir cieši saistīta ar veselības datu nākotni - tam ir milzīgs potenciāls, lai palīdzētu cilvēkiem dzīvot un novecot ar labāku veselību un padarīt veselības sistēmas ilgtspējīgākas. *“Tā ir iespēja, kuru nevaram atļauties palaist garām”*, uzsvēra J.M.Rups.

Konferenci noslēdza paneldiskusija, kurā piedalījās Veselības ministrijas valsts sekretāre Aiga Balode, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas valdes priekšsēdētājs Valts Ābols, Latvijas Pacientu organizāciju tīkla un Latvijas Hemofilijas biedrības valdes priekšsēdētāja Baiba Ziemeļe, Latvijas Jauno Ārstu asociācijas valdes priekšsēdētājs Artūrs Šilovs, Novartis Gēnu terapijas Eiropas ģenerāldirektors Džoši Venugopals un Roche Latvija direktors Rauls Vēliņš. Diskusijas dalībnieki bija vienprātīgi, ka straujāku veselības aprūpes attīstību nodrošina starpdisciplināra sadarbība un starptautiska pieredzes apmaiņa, kurā iesaistīti ne vien veselības iestāžu darbinieki un zinātnieki, bet arī valsts un privātā sektora nozaru pārstāvji. Vēl vairāk - veselības sistēma jāuztver kā ekosistēma - kur katram spēlētājam ir sava vieta, lai virzītu inovācijas. Inovācijas glābj dzīvības - šis nav tikai sauklis, bet arī ekonomiski pierādāms lielums - veidojot politisko komunikāciju allaž ekonomiskiem ieguvumiem līdzās jāliek izglābtās dzīvības aspekts. Nav jāvairās arī izmantot ekonomisko

"dzīvības cenu" Latvijā jeb izglābtas dzīvības pievienoto vērtību tautsaimniecībai.

Eksperti aicināja attīstīt sabiedrības izglītību veselības prātībā, norādot, ka veselība nav tikai medicīnas jautājums. Lai nodrošinātu auglīgu vidi uz inovāciju vērstai profesionāļu sadarbībai, nepieciešama ne vien vienota izpratne un apziņa par veselību kā sabiedrības vērtību, bet arī savstarpēja uzticība un empātija.

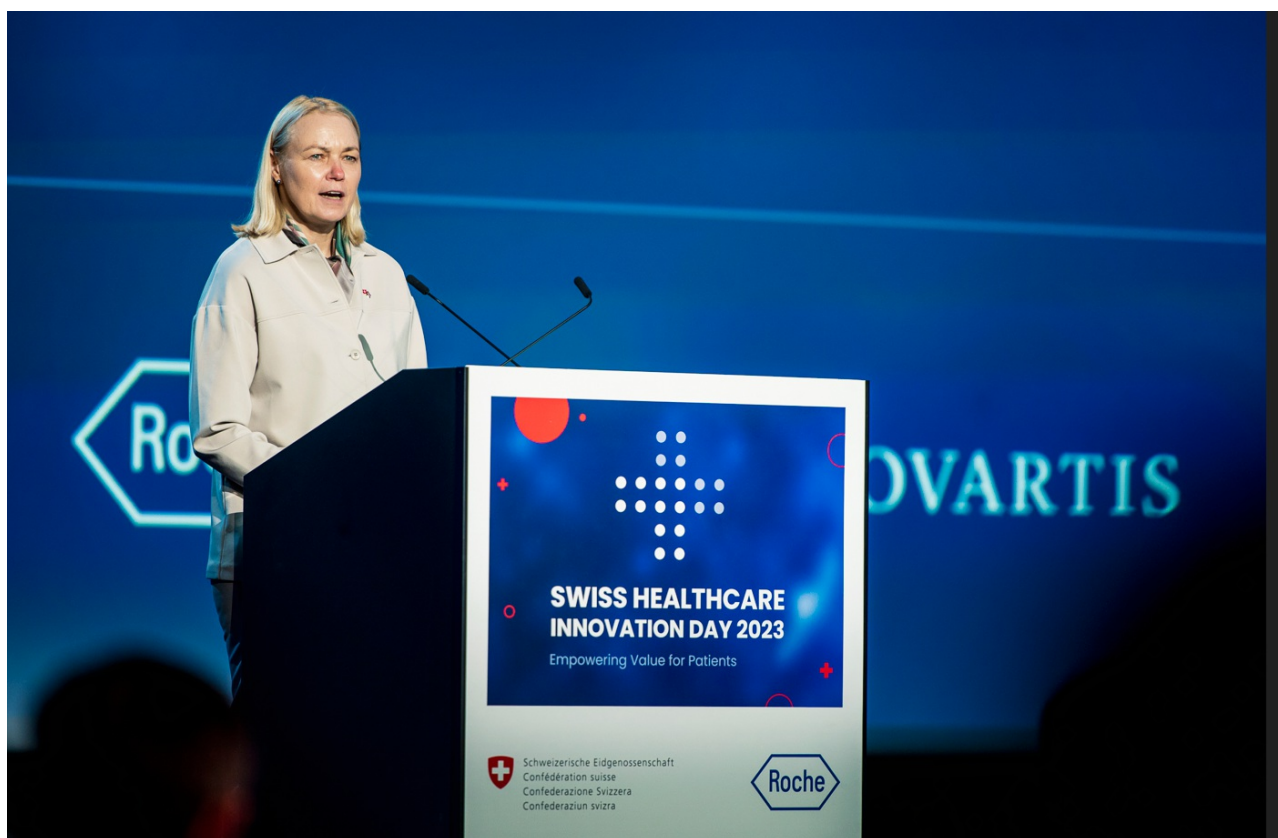
¹ Latvijas Republikas veselības ministres Līgas Meņģelšones uzrunu konferences dalībniekiem nolasīja Veselības ministrijas valsts sekretāra pienākumu izpildītāja Aiga Balode.

Martins Mišlē (*Martin Michelet*), Šveices vēstnieks Latvijā, Lietuvā un Igaunijā

Aiga Balode, Veselības ministrijas valsts sekretāra p.i., valsts sekretāra vietniece digitalizācijas un pārmaiņu vadības jautājumos

Ramune Laučuvienė (*Ramunė Lauciuvienė*), Novartis Baltics valdes priekšsēdētāja Baltijas valstīs un Ukrainā

Rauls Vēliņš, Roche Latvija direktors

Martina Hirajama (*Martina Hirayama*), Šveices Federālā ekonomikas, izglītības un pētniecības departamenta Valsts sekretāre izglītības, pētniecības un inovāciju jautājumos

Džoši Venugopals (*Joshi Venugopal*), Novartis Ģēnu terapijas Eiropas ģenerāldirektors

Jorgs Maikls Rups (*Jörg-Michael Rupp*), Roche Pharma International vadītājs un Interpharma prezidents

SWISS HEALTHCARE INNOVATION DAY 2023

Empowering Value for Patients

Panel discussion

Promoting Innovation in the Healthcare System

No kreisās puses: Rauls Vēliņš, Roche Latvija direktors; Aiga Balode, Veselības ministrijas valsts sekretāra p.i., valsts sekretāra vietniece digitalizācijas un pārmaiņu vadības jautājumos; Artūrs Šilovs, Latvijas Jauno Ārstu asociācijas valdes priekšsēdētājs; Džoši Venugopals (*Joshi Venugopal*), Novartis Ģēnu terapijas Eiropas ģenerāldirektors; Baiba Ziemeļe, Latvijas Pacientu organizāciju tīkla un Latvijas Hemofilijas biedrības valdes priekšsēdētāja; Valts Ābols, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas valdes priekšsēdētājs; Mārtiņš Daugulis, diskusijas moderators.

Konferences paneldiskusija

Konferences pārtraukumā

Source URL: <https://www.novartis.com/lv-lv/news/media-releases/sveices-veselibas-inovaciju-diena-2023-vers-uzmanibu-uz-pacientiem-verstu-pieejju-ieviesot-veselibas-aprupes-sistema-inovacijas>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/lv-lv/lv-lv/news/media-releases/sveices-veselibas-inovaciju-diena-2023-vers-uzmanibu-uz-pacientiem-verstu-pieejju-ieviesot-veselibas-aprupes-sistema-inovacijas>